

- ۱- گزینه «۲»: برخی مفاهیم مصادیق واقعی در خارج از ذهن انسان دارند مانند انسان، حیوان و ... ولی برخی مفاهیم مصادیق آن‌ها ذهنی و فرضی است مانند کوه قاف - سیمرغ افسانه‌ای - دریای جیوه و ...
تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: مفهوم یعنی فهمیده شده و به درک ذهنی انسان از معانی اشیاء مربوط می‌شود، بنابراین صرفاً ذهنی است.
گزینه «۳»: مفهوم جزئی مفهومی است که مصداق آن کاملاً مشخص است و قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را ندارد.
گزینه «۴»: مفهوم کلی مفهومی است که قابلیت انطباق بر بیش از یک مورد را دارد خواه این موارد واقعی خارج از ذهن باشند خواه موارد فرضی. (لطفی) (پایه دهم - درس سوم - مفهوم و مصداق)
- ۲- گزینه «۴»: مفاهیم جزئی:
۱) اسامی خاص مثل خراسان - تهران - رضا - مکه - مدینه و ...
۲) اسامی همراه با این و آن مثل این هزار نفر - آن کتاب
۳) اسامی داخل گیومه مانند «انسان» که به مفهوم این انسان است.
۴) کلمه مشخص و معین مانند انسان پنج حرف دارد که منظور کلمه انسان است.
تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: اله کلی است.
گزینه «۲»: خدا و مولود کعبه کلی هستند - دو مفهوم کلی در نسبت عموم و خصوص مطلق دارای دو دایره متداخل هستند نه متقاطع
گزینه «۳»: تنها پسر مجید، وحی و پیامبر مفاهیمی کلی هستند. (لطفی) (پایه دهم - درس سوم - ترکیب جزئی و کلی و رابطه میان دو مفهوم کلی)
- ۳- گزینه «۳»: تعریف به مبحث تصورات و استدلال به مبحث تصدیقات مربوط می‌شود.
تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: در تعریف به وسیله تصورات معلوم به روشن ساختن تصور مجهول می‌پردازیم.
گزینه «۲»: و «۴»: تصدیقات و قضایا به استدلال مربوط می‌شوند نه تعریف.
(لطفی) (منطق دهم - درس چهارم - انواع و شرایط تعریف - انواع تعریف گزینانه)
- ۴- گزینه «۴»: مثلث: شکلی است که دارای سه ضلع است.
مفهوم عام   مفهوم خاص
این تعریف از مثلث جامع و مانع است زیرا هم شامل همه‌ی مثلث‌ها می‌شود و هم از ورود شکل‌های هندسی غیر از مثلث به تعریف مثلث جلوگیری می‌کند. تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: مانع نیست زیرا شکل‌های هندسی غیر از مثلث را نیز شامل می‌شود.
گزینه «۲»: جامع نیست زیرا اگرچه غیر از مثلث را شامل نمی‌شود (مانع است) ولی همه مثلث‌ها را نیز شامل نمی‌شود و فقط مثلث‌های متساوی الاضلاع را شامل می‌شود.
گزینه «۳»: تعریف غلط است زیرا مثلث زیرمجموعه شکل‌ها است نه خط‌ها و هیچ یک از مثلث‌ها را در بر نمی‌گیرد.
(لطفی) (پایه دهم - درس چهارم - انواع و شرایط تعریف - ترکیب انواع تعریف و شرایط تعریف صحیح)
- ۵- گزینه «۳»: در صورتی که از مقدمات جزئی به نتیجه‌ای کلی تر برسیم که احتمال کذب آن وجود داشته باشد استدلال استقرایی و در صورتی که از مقدمات کلی به نحو ضروری به نتیجه جزئی تر برسیم استدلال را قیاسی می‌نامند.
تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱» و «۲»: کلی به جزئی قیاسی است پس ترتیب صورت سؤال در گزینه‌ها رعایت نشده است.
گزینه «۴»: قسمت دوم گزینه نادرست است زیرا عالی‌ترین نوع استدلال که اگر مقدمه کلی آن درست باشد نتیجه جزئی آن ضرورتاً درست است قیاس است مانند: «هر فلزی رسانا است پس جیوه رسانا است» (لطفی) (پایه دهم - درس پنجم - اقسام استدلال و کاربردهای آن - اقسام استدلال)
- ۶- گزینه «۲»: استنتاج بهترین تبیین در زندگی روزمره بسیار کاربرد دارد، در مسائل علمی نیز از این نوع استنتاج جهت بررسی فرضیه‌های علمی استفاده می‌شود که چون نوعی استقراء است نتیجه آن قطعی نیست و احتمالی است. تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: سوال به استنتاج بهترین تبیین مربوط می‌شود و نتیجه تمثیلی قطعی نیست بلکه احتمالی است.
گزینه «۳»: استقراء سیر ذهن از مقدمات جزئی به نتیجه کلی است و نتیجه آن احتمالی است.
گزینه «۴»: قیاس سیر ذهن از مقدمات کلی به نتیجه جزئی تر است و نتیجه آن قطعی است.
(لطفی) (پایه دهم - درس پنجم - اقسام استدلال و کاربردهای آن)
- ۷- گزینه «۱»: انواع استدلال با توجه به اهدافی که در استفاده از استدلال دنبال می‌شود بر پنج قسم تقسیم می‌شوند که سه نوع از این پنج قسم عبارتند از:
۱) برهان: هدف آن کشف حقیقت است.
۲) جدل: هدف آن غلبه بر حریف و دیگران در مجادله و مناظره است.
۳) خطابه: هدف آن اقتناع دیگران یعنی قانع ساختن دیگران به انجام کاری یا ترک کاری است.
تحلیل گزینه‌های نادرست:
گزینه «۲»: قسمت دوم گزینه درست نیست.
گزینه «۳»: هر دو قسمت گزینه نادرست است.
گزینه «۴»: قسمت اول گزینه نادرست است. (لطفی) (پایه دهم - درس پنجم - اقسام استدلال و کاربردهای آن - کاربردهای استدلال)

- ۸- گزینه «۲» - جزئی و کلی بودن سور قضیه در قضایای موجهه جزئی و سالبه جزئی اشاره به افراد و مصادیق موضوع دارد درحالی که جزئی بودن موضوع قضیه در قضیه شخصی اشاره دارد که موضوع قضیه شخصی یک مفهوم یا تصور جزئی است یعنی یا یک اسم خاص است یا اسم همراه با این و آن یا اسم داخل گیومه و یا کلمه‌ای خاص.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: قسمت‌های اول و سوم گزینه نادرست است.
- گزینه «۳»: قسمت‌های اول و دوم گزینه برعکس ترتیب صورت سؤال است.
- گزینه «۴»: قسمت‌های دوم و سوم گزینه نادرست است. (لطفی) (پایه دهم - درس ششم - قضیه حملی - دامنه مصادیق موضوع)
- ۹- گزینه «۴» - هراکلیتوس معتقد است که عنصر اولیه سازنده سایر عناصر این جهان، آتش است و آتش همواره درحال سوختن و تبدیل شدن است. سخنان او آمیخته با ابهام و پیچیدگی بود تا آنجا که او را هراکلیتوس تاریخ اندیش خوانده‌اند.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱» و «۲»: سؤال به هراکلیتوس مربوط می‌شود نه گزنوفانس.
- گزینه «۳»: قسمت دوم و سوم گزینه نادرست است.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس سوم - آغاز تاریخی فلسفه - ترکیب اولین فیلسوفان یونان با جهان از چه چیزی)
- ۱۰- گزینه «۳» - سقراط می‌گفت: این رسالتی است که خداوند با ندهای غیبی و در رویاها بر عهده من نهاده است.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: سخنان به ظاهر ساده و گاه خنده‌آورش ژرفای خاصی داشت.
- گزینه «۲»: رفتار متواضعانه و همراه با احترام او موجب شده بود جوانان زیادی مجذوبش شوند.
- گزینه «۴»: زندگی سرشار از فضیلتش با نوشیدن جام شوکران به پایان رسید.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس پنجم - زندگی براساس اندیشه)
- ۱۱- گزینه «۲» - جامعه آتن در زمان سقراط متأثر از اندیشه‌های سوفسطائیان بود که معتقد بودند جهان را نمی‌توان شناخت و آنچه را که ما علم و دانش می‌نامیم تنها ساخته و پرداخته ذهن ماست و تطابقی با واقعیت‌ها ندارد.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: سوفسطائیان معتقد بودند جهان را نمی‌توان شناخت و شناسایی را انکار می‌کردند.
- گزینه «۳»: هر دو قسمت گزینه نادرست است.
- گزینه «۴»: قسمت اول گزینه نادرست است. (لطفی) (پایه یازدهم - درس پنجم - زندگی براساس اندیشه)
- ۱۲- گزینه «۳» - راز سروش معبد دلفی همین بود که به ما بنمایاند که تا چه پایه نادانیم البته خیال می‌کنم نام مرا به‌عنوان مثال مطرح کرد تا بگوید «داناترین شما آدمیان، کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند.»
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: پیام سروش معبد دلفی بود نه راز پیام.
- گزینه «۲»: به ما بنمایاند تا چه پایه نادانیم نه این که داناییم.
- گزینه «۴»: داناترین آدمیان کسی است که بداند که هیچ نمی‌داند. (لطفی) (پایه یازدهم - درس پنجم - زندگی براساس اندیشه - اتهام سقراط چه بود؟)
- ۱۳- گزینه «۴» - ما آگاه هستیم که شناخت ما در مجموع محدود است و در کنار دانسته‌ها و شناخته شده‌ها یکسری نادانسته‌ها و مجهولات نیز برای انسان وجود دارد. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: تعبیر کتاب درسی در مورد ویژگی‌های شناخت انسان است.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس ششم - امکان شناخت)
- ۱۴- گزینه «۳» - بحث از حقیقت و ماهیت خوب و بد به فلسفه اخلاق مربوط شده و این مسأله جزو مسایل فلسفه اخلاق است نه فلسفه شناخت‌شناسی. تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: جزو مسایل مربوط به شناخت و معرفت یا شناخت‌شناسی هستند.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس ششم - امکان شناخت)
- ۱۵- گزینه «۲» - هم‌معنای معرفت و هم امکان رسیدن به شناخت و معرفت برای هر انسانی روشن است بنابراین شکاکیت مطلق یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق ناسازگار است.
- تحلیل گزینه‌های نادرست:
- گزینه «۱»: مفهوم معرفت و شناخت چنان روشن است که نیازی به تعریف ندارد و گرنه تعریف‌پذیر به تعریف لغوی است.
- گزینه «۳»: امکان معرفت و شناخت برای انسان یک امر بدیهی و روشن است و نیازی به تحقیق و پیدا کردن دلیل (استدلال آوردن) ندارد و گرنه هر چیزی علت دارد.
- گزینه «۴»: گاهی همین امر بدیهی نیز چه در گذشته و چه در زمان حال، انکار شده است.
- (لطفی) (پایه یازدهم - درس ششم - امکان شناخت - ترکیب چستی معرفت و امکان معرفت)
- ۱۶- گزینه «۱» - پرکاربردترین مفاهیم فلسفی، مفاهیم وجود و ماهیت و کهن‌ترین مفاهیم فلسفی، علت و معلول‌اند.
- بررسی گزینه‌های نادرست:
- گزینه‌های «۲» و «۴»: ماهیت و چستی مترادف‌اند و یک معنا دارند.
- گزینه «۳»: نسبییت یک قانون و اصل علمی است نه فلسفی (لطفی) (پایه دوازدهم - دروس اول و سوم)

- ۱۷- گزینه «۳» - از نظر کانت مفهوم علیت و رابطه علت و معلول جزو مفاهیم پایه‌ای ذهن است و خودش در ذهن بوده و از جایی کسب نشده است به عبارت دیگر، دیدن اشیاء به صورت علی و معلولی امری ذهنی (سوبژکتیو) است نه عینی (ابژکتیو) بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: نظر کانت است نه دکارت
- گزینه «۲»: از نظر هیوم، علیت اصلی جعلی و قراردادی است که ناشی از عادت ذهنی است و نه عقلی است و نه حسی و تجربی بلکه توهمی است.
- گزینه «۴»: از نظر ابن‌سینا حس و تجربه توالی حوادث را درمی‌یابد و درک اصل علیت کار عقل است نه حس و تجربه.
(لطفی) (پایه دوازدهم - درس سوم - جهان علتی و معلولی - چگونگی درک رابطه علیت)
- ۱۸- گزینه «۲» - اصل وجوب بخشی یا ضرورت بخشی علت به معلول، تخلف‌ناپذیری و حتمیت در نظام هستی و روابط میان پدیده‌ها را به دنبال دارد و اصل سنخیت میان علت و معلول، نظم و قانونمندی (ارتباط خاص) میان پدیده‌ها در نظام هستی را به دنبال دارد.
بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: ترتیب صورت سوال در گزینه رعایت نشده است.
گزینه «۳»: ارتباط و پیوستگی میان پدیده‌ها نتیجه اصل علیت است نه ضرورت.
گزینه «۴»: ارتباط و پیوستگی خاص و قانونمندی و نظم همگی اشاره به اصل سنخیت دارد.
(لطفی) (پایه دوازدهم - درس چهارم - کدام تصویر از جهان - لوازم علیت در جهان)
- ۱۹- گزینه «۴» - هر دو بیت اشاره به نظم و قانونمندی در جهان هستی و ارتباط خاص و قانونمند میان پدیده‌ها دارند و هر دو اتفاق در معنای دوم را که به نفی اصل سنخیت و ارتباط منظم و خاص میان پدیده‌ها منجر می‌شود را نفی می‌کنند. بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱» و «۲»: هر دو بیت به سنخیت علت و معلول و ارتباط خاص و منظم میان پدیده‌ها مربوط می‌شوند.
گزینه «۳»: ارتباط میان پدیده‌ها و رابطه علتی و معلولی در جهان به اصل علیت مربوط می‌شود نه سنخیت علت و معلول که بیانگر ارتباط خاص میان پدیده‌ها است. (لطفی) (پایه دوازدهم - درس چهارم - کدام تصویر از جهان - لوازم علیت در جهان)
- ۲۰- گزینه «۴» - معنای چهارم اتفاق که بی‌ارتباط با اصل علیت نیست، رخ دادن حادثه پیش‌بینی نشده است مانند دیدن دوست خود در بازار به صورت اتفاقی.
بررسی گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱» و «۲»: قسمت اول گزینه در هر دو گزینه نادرست است.
گزینه «۳»: قسمت سوم گزینه نادرست است.
(لطفی) (پایه دوازدهم - درس چهارم - کدام تصویر از جهان - معنای چهارم اتفاق)